

Om Uddelingen af Hingste-Kongepræmien ved den Aalborgske Landmandsforsamlings Dyrskue 1856.

S Tidsskrift for Landoekonomie 4 B. 3 S. har Hr. Lector Prosch leveret en interessant Beretning om Forhandlingerne ved Landmandsmødet i Aalborg over Sunødyravl og Dyrskuet, og udtaler i Indledningen det Ønske, ved sin Gjengivelse af det Forhandlede at fremkalde udfyldende Oplysninger.

Det er for at imødekomme dette, at vi, som Forsamlingens Tillid havde overdraget det Hverv at uddele Hingste-Kongepræmien, hvilket Hr. Prosch underkaster særlig Drøftelse, for vort Bedkommende gribe Pennen og gjøre offentlig Rede for vor Handlemaade, idet vi beklage, at den store Afstand, hvori vi boe fra hinanden, har foranlediget, at dette skeer saa seent.

Hr. Lectoren yttre, hvor han omtaler de forædlede Heste, som navnlig i Afdelingerne for lettere Heste bleve fremstillede ved Dyrskuet: „at man ikke finder de Egenskaber hos dem, „der give dem Adkomst til Præmie, saa udviklede, at man „med Grund kan vente dem overførte paa Afkommet. For at „tage Exempler: det er unægteligt, at baade Hingsten, der „erholdt Kongepræmien og Hammelevhingsten (Catalog Nr. 3) „begge ere Heste af Rideslags, men vil man ogsaa paaستااع,

„at de med Landhopper kunne producere Heste, stiftede til „Nide- eller Auguststrækbrug? og vil man forbeholde sig, at „der maa underforstaaes passende Hopper 3: Hopper af „samme Præg som Hingsten, hvad vil det da egentlig sige, at „belønne disse Hingste som Reproducteurer, da der jo neppe „findes nogen Egn, hvor man kan vente at træffe mere end „ganske enkelte Individider, der netop skulde frembyde samme „tilfældige Præg; tager man derimod Knabstruphingsten (Ca- „talog Nr. 20), da finder jeg i den en Besseler for sværere „Heste; thi det er utvivlsomt, at den med Landheste vil give „et godt Afkom.“

Vi indrømme villig, at den forædlede Hesteavl her i Landet endnu er i sin Barndom, og lader meget tilbage at ønske, hvorfor der ved Dyrskuet kun fremstilledees saa mere forædlede og saa godt som ingen ædle Heste, men vi antage tillige, at de mange fremstillede gode Hingste og Hopper af noget forædlet Race ere velstiftede til at berede Veien for forædlet Avl, idet gode Fuldblodshingste, parrede med saadanne Hopper, give et langt sikkrere (ædlere) Resultat end med Hopper af ublandet Landrace og mene derfor, at en Deel af dem kunne anvendes med Nytte i denne Retning.

Bed Afmønstringen af samtlige concurrerende Hingste bleve vi snart enige om, at Balget enten maatte falde paa Cochrane eller Knabstruphingsten, hvilken sidste vi ansee for en udmærket Hest i sit Slags, kraftfuld og velstakt, men vi fandt dens Die for lille, frygtede for at dens Lød, udbredt i det Store, upaatvilelig vilde nedsætte Afkommets Værdie som Handelsvare, og havde derfor Betænkelse ved at udmærke denne mangefarvede Hest med Kongepremie. Cochrane Hingsten derimod har et stjønt, blankbrunt Lød og er iøvrigt en særdeles smuk og regelmæssig bygget Hest med et meget ædelt Præg. Naagtet vi nu vel kunde have ønsket, at vi havde havt for os en Hest af ædlere Origin (den rene Race nærmere), saa fandt vi dog heri ingen Betænkelse ved at tilkjende den Kongepremie, deels fordi vi som anført antage, at netop den Slags

Hingste ere hensigtsmæssige at anvende, deels fordi den alt i flere Generationer er forædlet og tilhører en Stamme, som allerede har stiftet megen Nytte, og hvis Præg den aldeles bærer, hvorfor vi ikke kunne dele Hr. Lectorens Anskuelse, at dette skulde være „tilfældigt“. Den har nemlig megen Lighed med sin Bedstefader.

Fuldblods hingsten Lord Cochrane (ved Herod af Momen-tilla), der var virksom Besteler i det Kongelige Stutterie paa Frederiksborg i mange Aar, hvor den med Hopper af Stutteriets gamle Racer gav et fortrinligt Afkom, ligesom i Jylland, hvor den i flere Aar var opstaldet i Aalborg, især parret med forædlede Hopper efter de tidligere Landstodhingste af engelsk og den gamle Stutterierace, samt de Levninger, som dengang endnu fandtes der af Herregaardstutterierne i Benschusel, — har leveret mange gode saavel Ride- som Lugeskjørefeste. I Sjælland har den iblandt en stor Mængde andre fortrinlige Lugesheste efterladt sig det i den Kongelige Stald i sin Tid eksisterende sjældent skjønne saavel brune som røde Spand, hvoraf enkelte Levninger, saavidt vides, endnu foresindes i Hds. Maj. Enkedronning Caroline Amalies Stald.

Endvidere ligner den sin Fader, en Haldblodshingst ved Lord Cochrane af en Frederiksborger Stutteriehoppe, som stod paa Lerchenborg som Besteler, og har efterladt sig et fortrinligt Afkom saavel af Ride- som Lugeskrækheste, hvilke til høie Priser ere solgte saavel til den Kongelige Stald som til Private.

Kongepræmiehingsten selv ved ovennævnte Hingst af en Knabstruphoppe blev allerede ved Flensborgerforsamlings Dyrskue i 1854 tilkjendt Kongepremien der og samme Dag kjøbt af tvende i Hestehandel særdeles erfarne Mænd fra Jylland, som opstaldede den i Salling, hvor den endnu samme Aar vandt den Niðsenske Præmie for en forædlet Hingst 200 Rd., hvilken iaar er tilkjendt den paany, foruden første Præmie ved Viborg Amts Dyrskue, saa at den har fundet Anerkjendelse ogsaa paa andre Steder.

Det er derfor ifølge Foransførte vor Overbeviisning, at den med gode Hopper vil kunne levere et værdifuldt Afkom, saavel tjenligt til Ride- som Lugestrækbrug, alt estersom disse passe til den i den ene eller anden Retning; thi at Hopperne i Exterieur passe til Hingsten, ansee vi for en Grundbetingelse for ethvert fornuftigt Opdræt.

Med Hensyn til Hr. Lectorens Udtalelse, at Knabstruphingsten er en Besteler for sværere Heste, da ere vi ganske enige med ham deri, men ansee den da ikke heldig stationeret i Holbek Amt, hvor der kun undtagelsesviis findes Hopper stiftede til denne Avl, medens dens rette Plads hertil turde være Thy, Mors eller Salling. Derimod kunde vi ønske Kongepremiehingsten anvist sin fremtidige Virksomhed i en anden Egn af Landet, hvor dens mange gode Egenstaber kunde finde udbredt Anvendelse og hvor Tendentsen for den forædlede Hesteavl er større end i Salling, hvor Opdrætterne fortrinsviis inclinere for svære Trækheste.

Vi have saaledes afgivet Forklaring over de Grunde, som bestemte os til at give Cochrane Hingsten Fortrinet og tilføie, at vi gjorde dette saameget hellere, som vi selv have eiet en ikke ringe Deel af dens Forfædres Afkom og havt noie Kjendskab til denne Race, som vi statte høit.

Endelig bør vi ikke slutte denne Erklæring, uden at udtale vor Anerkjendelse af Lector Prosch's Bestræbelser for at skaffe Lys i det Mørke, hvori vi endnu famle med Hensyn til Principerne for en rationel Huusdyravl, som turde være den danske Landmands vigtigste Formaal i den nærmeste Fremtid, og tvivle ikke paa, at han vil kunne gavne denne Sag meget, naar Praxis velvillig vil række ham Haanden, hvorfor vi ønske, at disse Linier af ham kun ville blive ansete for „udsyldende Oplysninger“, hentede fra vor Erfaring, uden at vi ansee dem for useilbare.

Skrevet i December 1856.

A. Branth,
Klarupgaard.

Smidth,
Kønnede.

N. Breinholt,
Spøttrup.